วีระเชษฐ์ จรรยากูล
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ท้องถิ่นขอข้อมูลจากธนาคารได้ไหม

หน่วยงานของรัฐให้ทุนการศึกษาแก่บุคลากรไปแล้ว แต่อยู่ ๆ ก็ไม่ไปทำงานหายไปพร้อมเงิน และผู้ค้ำประกัน ก็เลยไปตามหาหลักฐานที่ธนาคาร ธนาคารจะเปิดเผยข้อมูลให้ได้หรือไม่

นางสาวพอจิตเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจ องค์การบริหารส่วนตำบลรุง ได้ทำสัญญากับองค์การบริหารส่วนตำบลรุง เพื่อรับทุนการศึกษาในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต และได้เบิกจ่ายเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาไปแล้ว ๓ งวด เป็นเงิน ๙๐,๐๐๐ บาท ต่อมานางสาวพอจิตไม่ไปปฏิบัติงานและขาดงานติดต่อกันเกินกว่าเจ็ดวัน หน่วยงานจึงมีคำสั่งไล่ออกจากราชการ และฟ้องดำเนินคดีกับนางสาวพอจิตและนายพอใจให้ร่วมกันชดใช้เงินทุนและเบี้ยปรับ ซึ่งศาลปกครองอุบลราชธานีมีคำพิพากษาแล้ว ให้ร่วมกันหรือแทนกันชำระเงินองค์การบริหารส่วนตำบลรุง จึงมีหนังสือถึงธนาคารกรุงไทย เพื่อขอข้อมูลข่าวสารบัญชีเงินฝากของลูกหนี้ตามคำพิพากษาของทั้งสองคน เพื่อใช้เป็นหลักฐานบังคับคดีต่อไป แต่ธนาคารกรุงไทยมีหนังสือแจ้งปฏิเสธด้วยเหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของลูกค้าห้ามเปิดเผย เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลประกอบกับพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติความรับผิดให้พนักงานต้องรับโทษทางอาญาด้วยและธนาคารอาจถูกร้องเรียนหรือฟ้องดำเนินคดีได้ องค์การบริหารส่วนตำบลรุงจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ธนาคารกรุงไทยมีหนังสือส่งเอกสารบัญชีเงินฝากของนางสาวพอจิตและนายพอใจ ไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงเหตุผลการปฏิเสธเช่นเดียวกับที่แจ้งองค์การบริหารส่วนตำบลรุงไปแล้ว

ก่อนจะไปถึงตัวข้อมูลข่าวสาร คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีประเด็นต้องพิจารณาก่อนว่า องค์การบริหารส่วนตำบลรุงเป็นผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ ? เห็นว่า ในหมวด ๓ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ผู้ทรงสิทธิหมายถึงเฉพาะปัจเจกชนเท่านั้น ไม่รวมถึงหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวกอยู่แล้ว ประกอบกับเหตุผลการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก็เพื่อเปิดโอกาสให้สิทธิแก่ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐด้วยกัน แต่อาศัยแบบแผนและธรรมเนียมของราชการหรือที่มีข้อกฎหมายกำหนด ดังนั้น เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลรุงเป็นหน่วยงานของรัฐ จึงมิใช่ผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงไม่มีอำนาจรับไว้พิจารณาได้ จึงมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์เรื่องนี้ไว้พิจารณา และจำหน่ายออกจากสารบบอุทธรณ์

สังเกตนิดหนึ่งครับว่า คำสั่ง หมายถึง ไม่มีสิทธิรับไว้พิจารณา แต่ถ้าเป็น คำวินิจฉัย หมายถึงรับไว้พิจารณารายละเอียดเอกสาร แล้วมีคำวินิจฉัยให้เปิดเผย หรือไม่ต้องเปิดเผย มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามกฎหมายนี้หารือไปได้ครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(คำสั่ง ที่ สค ๙/๒๕๖๒)

"ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก สขร. นะครับ"